

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים, י' באב, תשע"ו
15 באוגוסט 2016
247/2016

הכנסות והוצאות מלכ"רים 2015-2011 Income and Expenses of Non-Profit Institutions 2011-2015

- תוצר המלכ"רים היווה 5.8% מהתוצר המקומי הגולמי בשנים 2013-2015.
- בשנת 2013, סך הכנסות שוטפות של מגזר מלכ"רים היה 127.0 מיליארד ₪. 50.0% מכלל הכנסות המלכ"רים היו מהעברות ממשלה, 33.1% ממכירת שירותים, 7.5% מתרומות ממשקי בית ומעסקים בארץ, 7.2% מתרומות מחו"ל ועוד 2.2% מהכנסות מריבית ומרכוש.
- בשנת 2013, סך הוצאות שוטפות של מגזר מלכ"רים היה 130.8 מיליארד ₪. חלק עלות העבודה מסך ההוצאות היה הגבוה ביותר בתחום החינוך והמחקר (56%), והנמוך ביותר בתחום הפילנתרופיה והתנדבות (15%).
- בשנת 2013, היו 430 אלף משרות שכיר במגזר מלכ"רים אשר מרביתן התרכזו בתחום חינוך ומחקר (49.8%), ו-424 אלף מתנדבים שמרביתם עבדו בתחום הרווחה (33.1%).

סקר המלכ"רים מקיף את כל המלכ"רים הפועלים בישראל. בהתאם להגדרת החשבונות הלאומיים, הסקר כולל מלכ"רים שמוגדרים כ"יחידות משפטיות או יחידות חברתיות שנוסדו במטרה לייצר מוצרים ו/או לספק שירותים. התמורה עבור מוצרים ושירותים אלו לא יכולה להיות מקור הכנסה, רווח, או רווח פיננסי ליחידות שהקימו אותם, שממנות אותם, או ששולטות בהם." (System of National Accounts, 2008).

המלכ"רים ממוינים ל-11 תחומי פעילות¹: 1. תרבות, בידור וספורט 2. חינוך ומחקר 3. בריאות 4. רווחה 5. איכות סביבה 6. שיכון ופיתוח 7. ארגוני פוליטיקה וסינגור 8. פילנתרופיה והתנדבות 9. ארגונים בינלאומיים 10. דת 11. איגודים מקצועיים.

ממצאי הסקר האחרון מתייחסים לשנת 2013. הנתונים לשנים 2014-2015 הם אומדנים לא סופיים. הנתונים לשנים 2011 – 2012 הם נתונים מתוקנים לנתונים שפורסמו בעבר.

לתשומת לב הציבור:

1. בנתונים המפורסמים בהודעה זו מיושם שינוי מתודולוגי לפיו ההוצאה על מחקר ופיתוח מחושבת כהשקעה בקניין רוחני. שינוי זה הביא לעליה בתוצר ובהוצאות.
2. בנתונים המפורסמים בהודעה זו מוצגות הכנסות והוצאות שוטפות בלבד, ללא הכנסות הון והשקעות. יש לציין שבהודעות קודמות נכללו גם הכנסות הון.
3. החל משנת 2013 מוסדות חינוך לגילאי 0-3 אינם כלולים בשירותי רווחה אלא בחינוך, בהתאם להנחיות ה-OECD.

¹ בהתאם לסיווג הבין-לאומי שפותח באוניברסיטת ג'ון הופקינס (ICNPO).

תוצר ומספר משרות שכיר של מלכ"רים מתוך כלל המשק בשנים 2013-2015 (לוח א)

בשנת 2015 סך התוצר הגולמי של מגזר המלכ"רים, שהוא הערך המוסף של מגזר זה למשק, היה 67.1 מיליארד ש"ח. בין השנים 2013-2015 תוצר המלכ"רים עלה בכל שנה לעומת השנה הקודמת (במחירים שוטפים): בשנת 2015 עלה בשיעור של 5.3%, ובשנת 2014 עלה בשיעור של 4.5%. חלקו של תוצר המלכ"רים מן התוצר המקומי הגולמי היה 5.8% בשנים 2013-2015.

בשנת 2015 היו במלכ"רים 470 אלף משרות שכיר, והן היוו 13.9% מכלל משרות השכיר של ישראלים המועסקים במשק (ללא עובדים זרים ועובדים מן הרשות הפלסטינית). אחוז משרות שכיר במלכ"רים מתוך כלל המשק בשנים 2013 ו-2014 היו 13.4% ו-13.6%, בהתאמה.

לוח א - תוצר ומספר משרות שכיר במלכ"רים מתוך כלל המשק, 2011-2015

מלכ"רים*	כלל המשק	אחוז מגזר מלכ"רים מכלל המשק
תוצר מקומי גולמי במיליוני ש"ח שוטפים*		
2011	53,654	935,225 5.7
2012	58,122	993,441 5.9
2013	61,040	1,059,101 5.8
2014	63,763	1,104,746 5.8
2015	67,143	1,163,769 5.8
משרות שכיר, באלפים		
2011	401	3,031 13.2
2012	416	3,140 13.3
2013	430	3,205 13.4
2014	448	3,293 13.6
2015	470	3,386 13.9

* ללא ערך התנדבות

הכנסות מלכ"רים (לוח ב, תרשים 1)

סך ההכנסות של מגזר המלכ"רים לשנת 2015 היה 137.4 מיליארד ש"ח. זהו גידול של 4.0% לעומת שנת 2014 (במחירים שוטפים), בדומה לגידול של 4.0% בשנת 2014 לעומת 2013.

על פי נתונים מהסקר לשנת 2013, סך ההכנסות של מגזר המלכ"רים היה 127.0 מיליארד ש"ח. ההכנסות הגבוהות ביותר בשנת 2013 נרשמו בתחומים בריאות (43.4% מכלל הכנסות מלכ"רים) וחינוך ומחקר (27.9%). 28.7% הנותרים התחלקו בין יתר תשעת התחומים - מרווחה (7.5%) ועד ארגונים בין-לאומיים (0.1%).

ארבעת מקורות המימון העיקריים של מלכ"רים בשנת 2013 היו: העברות ממשלה (50.0% מן ההכנסות), מכירת שירותים לממשלה ולמגזר הפרטי (33.1%), תרומות ממשקי בית מעסקים וממלכ"רים בישראל (7.5%) ותרומות מחו"ל (7.2%). החלקים היחסיים של מקורות המימון השונים במימון מלכ"רים לא השתנו כמעט בשנים 2014-2015.

לוח ב - הכנסות שוטפות של מלכ"רים לפי מקור מימון ותחום פעילות, 2015-2011

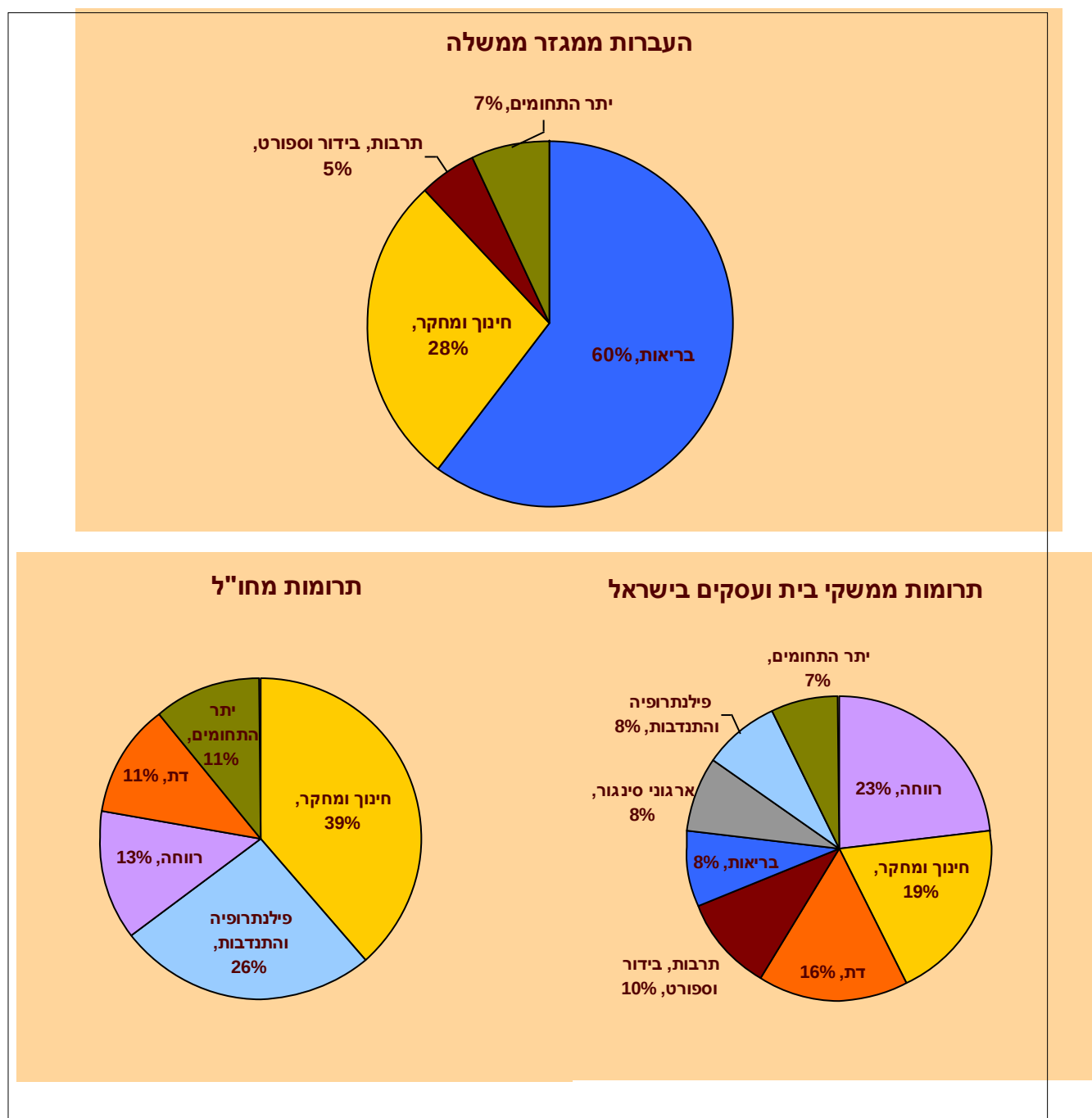
תרומוֹת מחו"ל ³	תרומות - ממשיקי בית, מעסקים וממלכ"רים בישראל ²	הכנסות מריבית ומרכוש	מכירת שירותים	העברות ממשלה ¹	סך הכל	
מיליוני ש"ח						
7,970	8,432	2,029	37,083	54,240	109,754	2011
8,575	8,619	3,126	39,564	59,263	119,147	2012
9,112	9,490	2,788	42,006	63,636	127,031	2013
9,498	9,891	2,892	43,703	66,144	132,128	2014
9,902	10,358	3,007	45,604	68,525	137,397	2015
אחוזים						
7.3	7.7	1.8	33.8	49.4	100.0	2011
7.2	7.2	2.6	33.2	49.8	100.0	2012
7.2	7.5	2.2	33.1	50.0	100.0	2013
7.2	7.5	2.2	33.1	50.0	100.0	2014
7.2	7.5	2.2	33.2	49.9	100.0	2015
2013						סך הכל
3	10	1	52	34	100	7.4 תרבות, בידור וספורט
10	5	4	31	50	100	27.9 חינוך ומחקר
1	1	1	28	69	100	43.4 בריאות
12	23	2	54	8	100	7.5 רווחה
5	15	1	68	11	100	0.3 איכות הסביבה
4	10	1	62	23	100	0.8 שיכון ופיתוח
16	54	0	5	24	100	1.1 ארגוני סגור ופוליטיקה
36	11	7	26	20	100	5.3 פילנתרופיה והתנדבות
75	4	1	19	2	100	0.1 ארגונים בין-לאומיים
20	30	2	26	22	100	4.0 דת
1	18	3	56	22	100	2.3 איגודים מקצועיים

1. כולל העברות שוטפות ממשדי ממשלה, מרשויות מקומיות וממוסדות לאומיים.
 2. כולל העברות שוטפות ממשיקי בית ומעסקים בארץ, וכן העברות ממלכ"רים אחרים בסך של כ-4.8 מיליארד ש"ח בשנת 2013 ו-4.6 מיליארד ש"ח בשנת 2011.
 3. כולל העברות שוטפות שהתקבלו מיחידים, מעסקים וממלכ"רים בחו"ל.

מרבית **העברות הממשלה** למלכ"רים בשנת 2013 הופנו לתחומים בריאות (60% מהעברות הממשלה) וחינוך ומחקר (28%). בכל אחד מהתחומים האחרים התקבלו עד 5% מהעברות הממשלה. בתחומים בריאות וחינוך ומחקר, העברות הממשלה היוו 69%-50% מן ההכנסות, בהתאמה. לעומתם, בתחום ארגונים בין-לאומיים, העברות הממשלה היוו 2% בלבד מסך ההכנסות. ביתר התחומים העברות מממשלה נעו בין 8%-34% מן ההכנסות.

מרבית **התרומות** מישראל הגיעו לתחום הרווחה (23%), ומרבית התרומות מחו"ל הגיעו לתחום חינוך ומחקר (39%). עם זאת, התחומים הנסמכים בעיקר על תרומות הם ארגונים בין-לאומיים (אצלם סה"כ התרומות מישראל ומחו"ל היו 79% מן ההכנסות), וארגוני סגור ופוליטיקה (70%). ביתר התחומים, אחוז התרומות מן ההכנסות לא עלה על 50%. בתחום הבריאות אחוז התרומות מההכנסות היה הנמוך ביותר - 2% בלבד.

תרשים 1 – הכנסות שוטפות של מלכ"רים לפי מקור ותחום פעילות, בשנת 2013

לנתוני תרשים 1

תרומות המדווחות למס הכנסה (לוח ג)

מנתוני מס הכנסה עולה, שהתרומות למלכ"רים מעסקים וממשקי בית, אשר דווחו לצורך קבלת זיכוי ממס (לפי סעיף 46 למס הכנסה) עמדו בשנת 2013 על סך של 1.5 מיליארד ש"ח. סך התרומות המדווחות עלה בשנת 2013 ב-4.5%, לעומת עליה של 11.3% בשנה הקודמת.

בשנת 2013 היוו התרומות המדווחות למס הכנסה כ- 32% מכלל התרומות שהגיעו למלכ"רים ממשקי בית ומעסקים בישראל. מתוכם כ-772 מיליון ש"ח התקבלו מ-13,284 עסקים, וכ-711 מיליון ש"ח מ-80,104 משקי בית.

מרבית התרומות היו תרומות הקטנות מאלפיים ש"ח בשנה: 36% מתרומות עסקים ו-59% מתרומות משקי בית. ואולם החלק הגדול ביותר מסך התרומות, התקבל מתרומות גדולות יותר. כך, 55% מסך תרומות עסקים התקבלו מתרומות מעל 1 מיליון ש"ח ונתרמו על ידי 1% מן התורמים העסקיים, ו-32% מסך תרומות משקי בית התקבלו מתרומות מעל 1 מיליון ש"ח, ונתרמו על ידי 0.1% מן התורמים היחידים.

לוח ג - תרומות מדווחות למס הכנסה לפי גובה תרומה מקור ושנה, 2011-2013

שנה	גובה התרומה	סך כל התרומות ¹		תרומות מעסקים		תרומות מממשקי בית	
		מספר תורמים	מספר תורמים	מספר תורמים	מספר תורמים	סך התרומה באלפי ש"ח	מספר תורמים
2011		72,650	1,275,484	11,483	651,713	61,167	623,771
2012		91,912	1,419,459	12,744	717,466	79,168	701,993
2013		93,391	1,483,833	13,287	772,076	80,104	711,758
		מזה באחוזים:					
2013	סך הכל	100	100	100	100	100	100
	עד 2,000 ש"ח	56	3	36	1	59	5
	2,000-10,000 ש"ח	30	9	33	3	29	15
	10,000-50,000 ש"ח	12	16	20	8	11	24
	50,000-100,000 ש"ח	2	7	5	6	1	8
	100,000-500,000 ש"ח	1	15	5	18	1	11
	500,000-1,000,000 ש"ח	0	7	1	10	0.1	5
	יותר מ-1,000,000 ש"ח	0	44	1	55	0.1	32

1. מעובד מתוך נתונים מנהליים של מס הכנסה.

הוצאות מלכ"רים (לוח ד, תרשים 2)

סך ההוצאות השוטפות של המלכ"רים בשנת 2015 עמד על 141.5 מיליארד ש"ח - גידול של 4.0% לעומת שנת 2014. בדומה לגידול של 4.0% בשנת 2014 לעומת 2013.

סך ההוצאות השוטפות של מגזר המלכ"רים לשנת 2013 עמד על 130.8 מיליארד ש"ח. היקף ההוצאות הגדול ביותר בשנת 2013 נרשם בתחומים בריאות (43.1%), וחינוך ומחקר (30.2%). 26.3% הנוותרים מסך ההוצאות התחלקו בין יתר תשעת התחומים, החל ברווחה (7.5%), וכלה בארגונים בין-לאומיים (0.1%).

המרכיבים המרכזיים של הוצאות המלכ"רים בשנת 2013 היו קניות שוטפות (47.2% מן ההוצאות) ועלות עבודה (39.9%). יתר ההוצאות התחלקו בין העברות, בלאי והוצאות מימון. חלוקה דומה למדי הייתה גם בשנים 2014-2015.

בשנת 2013 תחומי הפעילות השונים נבדלו בדפוס ההוצאות שלהם. מרכיב הקניות השוטפות היה הגבוה ביותר בתחומים בריאות (66% מן ההוצאות), והנמוך ביותר בתחום פילנתרופיה והתנדבות (18% מן ההוצאות). לעומת זאת, מרכיב עלות העבודה היה הגבוה ביותר בתחומים חינוך ומחקר (56% מן ההוצאות), תרבות, בידור וספורט (45%), ורווחה (44%).

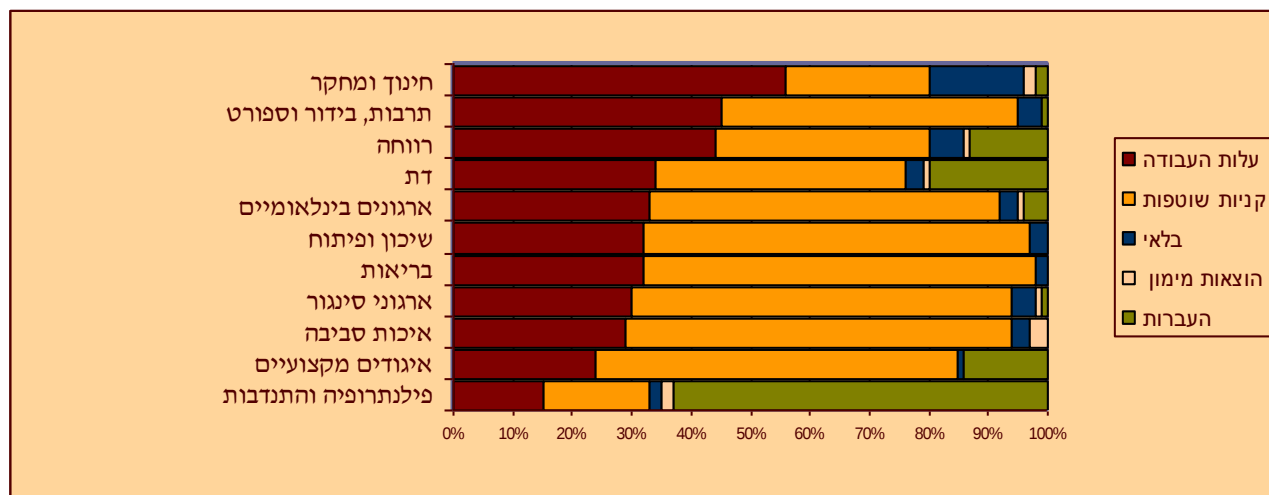
ביתר התחומים מרכיב העלות עבודה נע בין 24% ל-34%, להוציא תחום פילנתרופיה והתנדבות שבו הוא היה נמוך במיוחד ועמד על 15% מן ההוצאות. תחום הפילנתרופיה ייחודי במבנה ההוצאות שלו, כיוון שבו מרכיב עלות העבודה נמוך ומרכיב ההעברות היה גבוה במיוחד ועמד על 63% מן ההוצאות, לעומת עד 20% מן ההוצאות בכל יתר התחומים.

לוח ד – הוצאות שוטפות של מלכ"רים לפי סוג הוצאה ותחום פעילות, 2011-2015

העברות שוטפות	הוצאות מימון	בלאי ¹	קניות שוטפות	עלות עבודה	סך הכל	
מיליוני ש"ח						
6,364	904	7,844	53,903	45,811	114,826	2011
7,047	779	8,563	57,813	49,560	123,761	2012
6,942	1,012	8,848	61,821	52,191	130,814	2013
7,245	1,050	9,241	64,020	54,521	136,079	2014
7,602	1,093	9,489	65,696	57,654	141,534	2015
אחוזים						
5.5	0.8	6.8	47.0	39.9	100.0	2011
5.7	0.6	6.9	46.8	40.0	100.0	2012
5.3	0.8	6.8	47.2	39.9	100.0	2013
5.3	0.8	6.8	47.0	40.1	100.0	2014
5.4	0.8	6.7	46.4	40.7	100.0	2015
2013						
					100.0	סך הכל
1	0	4	50	45	100	7.4 תרבות, בידור וספורט
2	2	16	24	56	100	30.2 חינוך ומחקר
0	0	2	66	32	100	43.1 בריאות
13	1	6	36	44	100	7.5 רווחה
0	3	3	65	29	100	0.3 איכות סביבה
0	0	3	65	32	100	0.7 שיכון ופיתוח
1	1	4	64	30	100	1.1 ארגוני סנגור ופוליטיקה
63	2	2	18	15	100	3.9 פילנתרופיה והתנדבות
4	1	3	59	33	100	0.1 ארגונים בין-לאומיים
20	1	3	42	34	100	3.9 דת
14	0	1	61	24	100	1.9 איגודים מקצועיים

¹. הבלאי לא לקוח מהדוחות הכספיים אלא מחושב מנתוני החשבונות הלאומיים. בעקבות חישוב מו"פ כהשקעה, הבלאי גבוה בהרבה מהנתון שפורסם בשנים קודמות.

תרשים 2. הוצאות שוטפות של מלכ"רים לפי סוג ותחום פעילות, בשנת 2013

לנתוני תרשים 2

עבודה והתנדבות במלכ"רים, בשנת 2013 (לוחות ה, ו)

בשנת 2013 נאמד מספר משרות השכיר במלכ"רים ב-430,300, ומספר המתנדבים ב-423,647. מרבית משרות השכיר התרכזו בתחום חינוך ומחקר (50%), ואילו מרבית המתנדבים - בתחום הרווחה (33%).

לוח ה - משרות שכיר ומתנדבים לפי תחום פעילות, בשנת 2013

סך הכל	משרות שכיר ¹		מתנדבים ²	
	מספרים מוחלטים	אחוזים	מספרים מוחלטים	אחוזים
סך הכל	430,300		423,647	
	100.0		100.0	
תרבות בידור וספורט	48,089	11.2	30,060	7.1
חינוך ומחקר	214,800	49.8	84,868	20.0
בריאות	100,764	23.4	45,071	10.6
רווחה	23,936	5.6	140,114	33.1
איכות סביבה	1,130	0.3	11,473	2.7
שיכון ופיתוח	3,458	0.8	0	0.0
ארגוני סנגור ופוליטיקה	4,665	1.1	48,903	11.5
פילנתרופיה והתנדבות	7,758	1.8	7,489	1.8
ארגונים בין-לאומיים	242	0.1	14,571	3.5
דת	19,258	4.5	36,877	8.7
איגודים מקצועיים	6,200	1.4	4,221	1.0

1. מעובד מתוך נתוני סקר כוח אדם.

2. מעובד מתוך הסקר החברתי.

סך כל התמורה לעבודה וערך ההתנדבות במלכ"רים בשנת 2013 היה 56.6 מיליארד ש"ח. 92.3% נובעים מתמורה למשרות שכיר, ורק 7.7% נזקפים לערך העבודה בהתנדבות.

לוח ו - תמורה למשרות שכיר וערך ההתנדבות במלכ"רים לפי תחום פעילות, בשנת 2013

סך הכל	תמורה למשרות שכיר		זקיפה לערך העבודה בהתנדבות ¹	
	במיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	אחוזים	מיליוני ש"ח
סך הכל - מיליוני ש"ח	56,550	52,191		4,359
- אחוזים	100.0	92.3		7.7
		100.0		100.0
תרבות בידור וספורט	4,608	4,384	8.4	224
חינוך ומחקר	22,861	21,775	41.8	1,086
בריאות	18,449	17,830	34.2	619
רווחה	5,787	4,236	8.1	1,551
איכות סביבה	185	103	0.2	82
שיכון ופיתוח	315	315	0.6	0
ארגוני סנגור ופוליטיקה	773	425	0.8	348
פילנתרופיה והתנדבות	799	745	1.4	53
ארגונים בין-לאומיים	126	22	0.0	104
דת	2,018	1,756	3.4	262
איגודים מקצועיים	630	600	1.1	30

1. מעובד מתוך נתוני סקר כוח אדם והסקר החברתי.

הסברים והגדרות

מלכ"רים - מוסדות ללא כוונת רווח (עמותות, הקדשים, חברות לתועלת הציבור)

סקר הוצאות והכנסות מלכ"רים - ערך הכנסות והוצאות מלכ"רים נאמד על בסיס נתונים על: הכנסות ממכירות, הכנסות מהעברות* שוטפות, תשלומי שכר, הוצאות שוטפות אחרות וכו'. נתונים אלה מתקבלים מסקרים המבוססים על ניתוח דוחות כספיים על הכנסות והוצאות של מדגם מלכ"רים. בשנים 1991, 2004, 2006, 2009, 2011 ו-2013 נערכו סקרים אשר הקיפו את כל המלכ"רים בישראל. ביתר השנים נערכו סקרים המקיפים את ארבעת תחומי הפעילות הגדולים.

***העברות:** סכומי כסף הניתנים ללא קשר ישיר לכמות השירותים שניתנו על ידי המלכ"ר. לדוגמה: תרומות מיחידים, מענקים מקרנות או הקצבות מממשלה.

תחומי פעילות של מלכ"רים

תרבות בידור וספורט	רווחה
מורשת תרבותית	רווחת הילד – לא כולל מוסדות חינוך לגילאי 0-3**
ספרות ודברי דפוס	רווחת הנוער
מוסיקה	שירותים למשפחה
אומנויות הבמה	שירותים למוגבלים
אומנות פלסטית	שירותים לאוכלוסייה הבוגרת
קולנוע, צילום, רדיו וטלוויזיה	עזרה עצמית והדדית
פעילות חברתית תרבותית	אסונות טבע
ספורט ומשחקים	מקלטים זמניים
טבע ואיכות הסביבה	עזרה למהגרים ולפליטים
	עזרה כספית לנזקקים
	עזרה בעין לנזקקים
חינוך	איכות סביבה
ארגונים תומכים	הגנת ואיכות הסביבה
מוסדות חינוך מוקדם, יסודי ותיכוני	הגנה על בעלי חיים, צומח ונוף
מוסדות חינוך לגילאי 0-3**	טיפול במי קולחין
מוסדות חינוך קדם-יסודי	
מוסדות חינוך יסודי	שיכון ופיתוח
בתי ספר תיכוניים-עיוניים	שיכון ובינוי
בתי ספר מקצועיים, ימיים וחקלאיים	פיתוח עירוני ואזורי
אוניברסיטאות	
מכללות אקדמיות	ארגוני סינגור ופוליטיקה
מכללות לא אקדמיות - מוסדות על-תיכוניים	ארגונים אזרחיים
מכינות קדם-אקדמיות	ארגונים פוליטיים לא כולל מפלגות
סמינרים להכשרת מורים וגננות אקדמיות	ארגוני עולים / בוגרים
סמינרים להכשרת מורים וגננות לא אקדמיות	
לימודי מבוגרים וקורסים	פילנתרופיה והתנדבות
ישיבות ובתי ספר תורניים	פילנתרופיה תרבות
	פילנתרופיה חינוך
	פילנתרופיה מחקר ופיתוח
	פילנתרופיה בריאות
	פילנתרופיה רווחה
	פילנתרופיה איכות סביבה שיכון וארגוני סינגור
	פילנתרופיה - קרנות מימון כלליים
	פילנתרופיה דת
	מקדמי פילנתרופיה וארגוני התנדבות
	ארגונים בינלאומיים
	דת
	בתי כנסת
	ארגוני דת יהודיים
	ארגוני פולחן לא יהודיים (מסגד, כנסייה וכד')
	ארגוני דת לא יהודיים
	איגודים מקצועיים
	איגודי מסחר ועסקים
	אגודות מקצועיות - קידום ידע מקצועי
	איגודי עובדים

**החל משנת 2013 מוסדות חינוך לגילאי 0-3 אינם כלולים בשירותי רווחה אלא בחינוך, בהתאם להנחיות ה-OECD.